



# ”BLATTER VED IKKE, HVAD FAIR PLAY BETYDER”

Selvom han er fyldt 80 og har kæmpet sig tilbage fra en hjerneblødning, er UEFA's tidligere præsident **Lennart Johansson** skarp som aldrig før. *Tipsbladet* har mødt Champions Leagues fader og en af fodboldens ultimative insidere på kontoret i Stockholm.



**TROELS BAGER THØGERSEN**

[tba@tipsbladet.dk](mailto:tba@tipsbladet.dk)

**SELVOM HAN HAR** passeret grænsen for selv den mest rabiate arbejdsgivers definition af pensionsalderen og har både dåbsattest og dybe furer i ansigtet efter mange års alvorlige overvejelser som bevis for, at han fortjener sit otium, føler Lennart Johansson sig ikke hjemme i rollen som pensionist.

Johansson har fortsat kontor på Råsunda Stadion et par km nord for centrum i Stockholm, hvor det svenske fodboldforbund hører hjemme, og på væggene i det omtrent 40 kvadratmeter store rum minder ordener og takkebreve fra flere årtier i UEFA konstant Johansson om, hvad han har opnået og oplevet - oplevelser, han i dag savner.

”Jeg sidder bare her og kigger på gamle

billeder. [Johansson kigger op på gamle billeder og ordener] Jeg blev jo væltet af Platini, fordi Blatter lavede et nummer med mig. Man plejer at sige, at det skal blive godt at blive pensionist. Det er det værste fis. Hvad skal jeg tage mig til? Jeg har været glad for mit liv. Jeg har haft det godt med at have et program med mange ting at ordne. Nu har jeg intet ansvar,” siger Johansson.

”Nu kommer folk til mig sådan lidt tilfældigt. Det er jeg ikke vant til. Jeg har været i fodbold i 40-50 år. Jeg er først gået på pension i mine firsere, efter at jeg har været i fodbold i over halvdelen af mit liv. Sådan er

der ikke så mange, der har det,” fortsætter Johansson.

**AT KALDE LENNART** Johansson en rutineret fodboldleder er en underdrivelse af de størrelser.

Den 80-årige svensker er i Danmark mest kendt for epoken som præsident for UEFA fra 1990 til 2007 og overrækkelsen af EM-trofæet til en overvældet Lars Olsen på Nya Ullevi, mens Johansson før det havde 25 år som leder i AIK Stockholm og det svenske fodboldforbund.

I den moderne fodboldverden forbindes

ledere fra fodboldforbundene mest med landsholdsfodbold og en kamp for traditionelle fodboldværdier. Store navne som Sepp Blatter og Michel Platini vil gerne ses som beskyttere af traditioner og de mindre, stærke lande og klubhold, der i fodboldforbundene og store dele af fodboldoffentligheden ses som ofre for rige og til tider uansvarlige storkubber, der har penge og magt til at sætte resten af fodboldverdenen til vægs, når det passer dem.

I denne debat står Lennart Johansson med et ben i begge lejre. På den ene side har Johansson stor sympati for den breddefodbold og de små professionelle klubber, han selv har været del af og arbejdet med gennem sin tid i AIK og det svenske fodboldforbund. Men på den anden side er Johansson også en af fædrene bag selve symbolet på den kommercielle udvikling i europæisk topfodbold, Champions League.

Når Peter Schmeichel, Preben Elkjær og brødrene Laudrup i dag har mange tirsdag og onsdag aftener optaget af Champions League, kan de sende en venlig tanke til Johansson, for sammen med den daværende UEFA-generalsekretær Gerhard Aigner var han snart 20 år siden en af idemænde-

**”Jeg kan ikke lide, at et hold som Chelsea bliver købt af en person fra Rusland og bare kan købe ind. Jeg synes det er ulykkeligt, at gamle begreber som klubfølelse ikke længere betyder noget. Du kan se det blandt topstjernerne. De ofrer sig ikke for hinanden. Det handler kun om, hvem der scorer målet. Det er ligegyldigt, hvem der har stået bag opspillet.”**

Lennart Johansson er i dag 80 år og svækket af bl.a. en hjerneblødning, men svenskeren har stadig sit kontor på Råsunda - og sine meningers mod. Foto: Reuters



ne bag Champions League.

Idemand er måske så meget sagt, når UEFA på det tidspunkt var under hårdt pres fra europæiske storklubber, der for første gang truede med at danne deres egen lukkede liga. Men sammen med ledende UEFA-medarbejdere og klubledere som Silvio Berlusconi spillede Johansson en vigtig rolle i udtænkningen af Champions League, der siden første sæson i 1992/1993 er vokset fra otte til 32 hold.

**PENGENE FRA CHAMPIONS** League har i flere lande været katalysator for en polarisering i toppen, med England som det mest oplagte eksempel.

Med de mange penge er fulgt massive spillerløbninger, mange udenlandske spillere i de store ligaer, opkøb af traditionsklubber og en gennemført kommerciel tankegang i topfodbold, som mange fans og kritikere føler har fjernet fodboldspillet fra sine rødder. Den kritik er Lennart Johansson på mange måder enig i, men Johansson mener, at han og UEFA har været dygtig til at kontrollere kapitalismen og i øvrigt ikke havde noget alternativ.

"Jeg har ikke noget imod udviklingen med, at der er kommet mange penge i fodbold. Almindelige fans er bedøvende ligeglade med, hvor pengene kommer fra, og fra hvilket land spillerne kommer fra. De vil bare have, at deres hold vinder. Men jeg kan ikke lide, at et hold som Chelsea bliver købt af en person fra Rusland og bare kan købe ind. Jeg synes det er ulykkeligt, at gamle begreber som klubfølelse ikke længere betyder noget. Du kan se det blandt topstjerne. De ofrer sig ikke for hinanden. Det handler kun om, hvem der scorer målet. Det er ligegyldigt, hvem der har stået bag opspillet. Jeg synes, at fodbolden på den måde har udviklet sig i en forkert retning. At der er mange penge må vi acceptere. Vi kan måske ønske os, at det var anderledes, men sådan er verden nu engang. Pengene styrer. Tv-selskaberne bestemmer jo, hvor meget de vil betale for en kamp

mellem Manchester United og Arsenal. Og sponsorerne kigger også på tiltrækningskraften. De vil være med på et vinderhold," siger Lennart Johansson.

**DEN TIDLIGERE UEFA-PRÆSIDENT** husker tilbage på det danske multitalent Knud Lundberg, der var læge, journalist, forfatter og landsholdsspiller i basketball, håndbold og fodbold. Den slags personligheder savner Johansson, der ærgres sig over, hvordan nutidens enere som Zlatan Ibrahimovic bliver beskrevet og opfattet i det moderne samfund, hvor penge betyder mere i samfundet og sporten end for 20-30 år siden.

"Det er konsekvensen af en udvikling, der er sket gennem de senere år. Vi lever i et samfund, der domineres af de samme kræfter, som bestemmer i fodbold. Da jeg var

ung, havde I i Danmark en fantastisk idrætsmand, der hed Knud Lundberg. Han kunne spille fodbold, håndbold og alt muligt. En fantastisk historie. Se så på, hvad der fylder internationalt i dag. Se Zlatan, der nu spiller i Barcelona. Nu skriver man om pengene. Unge mennesker sigter lige så meget efter at tjene millioner, som han gør, som at blive lige så dygtige fodboldspillere. Jeg synes ikke om det. Men det er jo sådan, hele samfundet har udviklet sig," siger Lennart Johansson.

"Man må følge med udviklingen, samtidig med at man tror på egne teser. Som for eksempel Rosenborg. Da de kom frem, byggede de på egne spillere fra deres lokalområde. Det kan lade sig gøre at bygge noget op på talentarbejde og på værdier om sammenhold. Men det går ikke lige så hur-

tigt, som hvis man har milliarder til at købe sig til det. Uanset om pengene kommer fra Rusland eller Uzbekistan. Som jeg sagde før, er tilhængerne fuldstændig ligeglade med, hvor pengene kommer fra. De vil bare have, at deres hold vinder. Så er alt godt. Og hvis de ikke vinder, skal træneren og bestyrelsen ud," fortsætter Johansson.

**FODBOLD FYLDER FORTSAT** meget for Johansson, der i denne sæson blandt andet har været til FC Barcelona-Real Madrid på invitation fra Joan Laporta og skal til FIFA-kongres i Johannesburg i dagene op til VM-slutrunden.

Johansson er æres-vicepræsident i både FIFA og UEFA og har tænkt sig at mødes med folk og sige sin mening – en mening Johanssons tidligere rival Sepp Blatter nok ikke har lyst til at høre.

Der florerer rygter om uddeling af brune konvolutter til de stemmeberettigede natten før præsidentvalget ved FIFA-kongressen i Paris i 1998, hvor Lennart Johansson og hans stab af UEFA-medarbejdere var sikre på, at de dagen efter skulle vælge svenskeren til FIFA-præsident. Chefen for det somaliske fodboldforbund, Farah Addo, stod i februar 2002 frem med en edsvoren udtalelse og fortalte, at han i 1998 var blevet tilbudt 100.000 dollars for at stemme på Blatter, men at han havde sagt nej. Blatter og FIFA har hele tiden benægtet, at der skulle være tale om andet end kontante forskud på den støtte, mange fattige fodboldforbund modtager. Episoden er langt fra Johanssons favorit-emne, men svenskeren indrømmer, at han også kender historierne indgående, selvom han kraftigt understreger, at der ikke findes beviser for noget som helst.

"Det var folk nær mig i nøglepositioner i både FIFA og UEFA, der kom til mig og fortalte, at der var folk, der var gået op på værelserne på hotellet. Så spurgte jeg, hvem det præcist drejede sig om. 'Ah,' det kunne de ikke sige. Jeg kunne ikke gå til angreb uden at have beviser. Uden at →



Det var, mener Lennart Johansson, Sepp Blatters kyniske manipulation, som afgjorde svenskerens skæbne i UEFA. Foto: Reuters



Et afmålt fransk kys fra Michel Platini til Lennart Johansson, da førstnævnte havde vundet kampvalget om formandsposten i UEFA på en kongres i Düsseldorf i 2007. Foto: Reuters

→ vide, hvem der tog pengene. Så kunne jeg ikke gøre noget,” fortæller Johansson.

**MEN DEN EPISODE**, der virkelig har gået Johansson på - og stadig gør det - er afskeden med UEFA.

Svenskeren har ved flere lejligheder talt om, at han nok er noget naiv i sin tilgang til det politiske spil, og det må han siges at have været, da Sepp Blatter før valget til UEFA-præsidentposten i 2007 bad Johansson om at stille op til genvalg. Det gjorde Johansson, der dermed sandsynligvis kom til at gå Blatters ærinde, da det afholdte Johanssons ven Franz Beckenbauer fra at stille op til valget.

”Op til valget gik jeg til eksekutivkomiteen og til Blatter. Jeg sagde, at jeg var blevet så tilpas gammel, at det var tid til at skifte ud. Så sagde han: ‘Du skal blive, vi skal sikre kontinuiteten. Du har bygget noget godt op i Europa, økonomisk og sportsligt. Det kan du ikke bare smide væk. Du skal arbejde videre for at skabe respekt om UEFA, som du har gjort.’ Jeg bøjede mig for det. På kongressen i Zürich er Blatter inviteret med til middagen aftenen før afstemningen. Der siger han, at det er på tide med udskiftning på præsidentposten. ‘We should bring in a footballer’, siger han. Jeg tænker bare, ‘hvad for en fodboldspiller har du været?’ I hvilken stor liga har han spillet? Han bakkede Platini op. Men Platini førte sin egen valgkampagne. Der var ikke noget svindel over ham. Jeg synes ikke om det, Platini mener, men jeg respekterer ham for, at han står ved, hvem han er,” siger Lennart Johansson.

Senere på foråret i 2007 mødtes Johansson med Blatter i Stockholm. Blatter havde skiftet mening længe før kongressen og fortalt verden om det, og svenskeren ville have en forklaring på Blatters u-vending, men det fik han ikke.

”Han kom til Sverige for at møde mig og forklare sig. Jeg spørger ham, hvorfor han først beder mig om at blive, hvorefter han bakker op om en anden kandidat. ‘That’s life’, svarer han. Han havde ikke nogen forklaring på det. Jeg har ikke lovet at tie stille om det. Når du spørger mig, hvad der skete, fortæller jeg. Det er sandheden. ‘That’s life.’ Og så grinede han,” fortæller Lennart Johansson.

Svenskeren sluttede frokost-mødet med at fortælle Blatter, at han skulle leve med sin gerning resten af livet, hvorefter de to skiltes.

**SÅ BARSK ER** Johansson ikke overfor Platini.

Franskmændens ideer om omfordeling af midler og begrænsning af storklubbernes magt tror Johansson ikke på har noget at gøre med et virkeligt ønske om forandring, men Platini lyver i modsætning til Blatter ikke, mener svenskeren.

”Han er meget charmerende. Der er ikke så meget traditionelt over ham. Han er et produkt af sin tid,” siger Lennart Johansson.

son.

Den tidligere UEFA-præsident tror, at hans afløser i høj grad er styret af tanken om, hvordan han forbliver populær og en dag kan afløse Sepp Blatter som FIFA-præsident.

”Jeg tror ikke, at han tror på sine egne teser. Jeg tror, at han siger det, han tror folk vil høre. For ham og andre politikere handler det meget om at sige det rigtige. Men af hensyn til fodboldens udvikling tror jeg ikke, det er en god ide at være alt for hellig omkring, hvad der skal ske med fodbolden. Man må lære at elske tingene, som de er. Hvordan verden ser ud,” siger Johansson.

I *Tipsbladet* sagde Michel Platini i marts 2009, at han gerne ville gøre mere for at indfri sine løfter om større omfordeling af midlerne i europæisk topfodbold. Det har Platini hidtil haft svært ved.

”Det er ikke så usædvanligt, at man siger en ting og gør en anden. Men det, han siger, lyder godt. Jeg synes, at han skal svare på, om han selv tror på sine ideer og den måde, han præsenterer tingene på,” siger Lennart Johansson.

*Han sagde til os, at ”det er svært at være Robin Hood.”*

”Men han vil nu gerne være det. I det store hele synes jeg faktisk, at han er god. Han danner sig sine egne meninger og holder fast i dem. Men man skal tænke på, at han er opfostret i fransk fodbold og i Juventus. Vil han virkelig ændre fodbold? Det tror jeg ikke. Alt i alt vil jeg ikke kalde ham en dårlig leder. Så vil jeg være en dårlig taber. Han blev valgt til præsident, og det må betyde, at folk ville have ham. Hvorfor ved jeg ikke helt, men sådan er det i hvertfald,” siger Johansson.

**MENS LENNART JOHANSSON** lettere modvilligt accepterer Michel Platini som leder af UEFA, har svenskeren svært ved at forlige sig med, at Sepp Blatter fortsat står i spidsen for FIFA og muligvis fortsætter på posten efter præsidentvalget ved kongressen i 2011.

I Sepp Blatters regeringstid er flere pinlige sager om magtmisbrug og korruption dukket op til overfladen og i nogle tilfælde været så åbenlyse, at FIFA måtte erkende dem og handle. Men de øvrige sager blegner i forhold til sagen om det kollapsede medie-firma ISL, der solgte rettighederne til VM på vegne af FIFA. Schweiziske myndigheder har bevist, at firmaet – som havde nære relationer til Adidas – har betalt omkring 700 millioner kroner i bestikkelse til ledere i internationale sportsorganisationer, herunder FIFA, mener kritikerne, for at sikre sig tv-rettigheder. Allerede tre år før ISL's konkurs i 2001 undrede Johansson sig højtlydt over, hvorfor ISL hver gang skulle have FIFA's rettigheder til VM.

”Jeg har fra mange kilder hørt, at der er en hemmelig dagsorden mellem ISL, Havlange og Blatter. Personligt er jeg mælløs over, at det samme firma bliver vist tillid gang efter gang. Jeg synes, at proceduren

#### LENNART JOHANSSON

**Født:** 5. november 1929 i Stockholm-forstaden Bromma

**Uddannelse og job:** Lennart Johansson læste efter skolen og gymnasiet økonomi på aftenskole, finansieret med indtægterne som mælkeemand og avisbud. Siden startede Johansson som ekspedient i et linoliums-firma, hvor han steg i graderne og endte som direktør.

#### Karriere som fodboldleder:

1964-1970: Formand for AIK fodbold

1967-1980: Formand for AIK

1973-1985: Formand for Svensk Elitfotboll

1985-1990: Formand for Sveriges Fodboldforbund

1990-2007: Præsident for UEFA

1991- : Æres-formand for Sveriges Fodboldforbund

2000-2005: Formand for AIK fodbold

2007- : Æres-vicepræsident i FIFA

skal ændres. FIFA skal indhente tilbud, og så skal disse tilbud åbnes samtidig af en revisor og med FIFA's eksekutiv-komite til stede. Det vil være normal procedure. Men sådan har det aldrig været i FIFA. Det er derfor, der går rygter om en hemmelig dagsorden," sagde Lennart Johansson til den engelske journalist og forfatter David Yallop tilbage i april 1998.

Svenskeren undrer sig over, hvorfor FIFA's finanskomite i 1996 besluttede sig for at give ISL rettighederne til VM i 1998 og 2002.

"Vi kan kun gætte på, hvorfor det gik sådan. Finanskomiteen blev kørt over. Kritikken udefra var berettiget. Det var uretmæssige forhold. Dem, der sad i finanskomiteen dengang, kan forklare, hvad der skete. Men det gør de ikke. Det holder det for sig selv," siger Lennart Johansson.

Siden konkursen i 2001 har ISL-skandalen været genstand for en stor retssag og fortsat efterforskning fra schweiziske myndigheder, og Johansson skammer sig på fodboldens vegne over, at ISL-sagen i det hele taget kunne finde sted.

"Der [i retssagen] så vi ganske tydeligt den svindel, der var foregået. Det er rigtig mange penge. Jeg synes, det er sørgeligt. Det er skidt, at fodbold er involveret og har spillet en rolle," siger Lennart Johansson.

"Han [Blatter] passer ikke til mine idealer. Du behøver ikke spørge Blatter om ordet fair play, for han ved ikke, hvad det betyder. Men jeg må erkende, at han har formået at styre gennem farligt farvand og blive genvalgt igen og igen. Det siger også noget om dem, der er omkring ham," fortsætter Johansson.

EN AF DE personer, Johansson hentyder til,

**"Blatter kom til Sverige for at møde mig og forklare sig. Jeg spørger ham, hvorfor han først beder mig om at blive, hvorefter han bakker op om en anden kandidat. 'That's life', svarer han."**

er den kontroversielle præsident for det nord-og mellemamerikanske fodboldforbund Jack Warner.

Warner har blandt andet udmærket sig ved ikke at betale VM-bonus til Trinidad og Tobagos spillere ved VM i 2006, og efter VM i 2006 fik Warner et rap over nallerne af FIFA for gennem sin familie at have solgt flere tusinde billetter og pakkerejser til VM i 2006 ulovligt. Det gør ondt på Johansson, at en person som Warner har meget magt i FIFA og dermed om fodbold.

"Det er skrækkeligt. Vi sad og undersøgte et andet medlem af FIFA's eksekutivkomite. Det var ikke rart. Han sidder på lille CONCACAF. Hvor USA og Mexico er store, og hvor der så er en masse øer. Barbados, Antigua, og sådanne øer. Man skal huske, at mange af dem er mindre end et amt i Sverige eller Danmark. Men et land er lig med en stemme. Han er næsten lige så stærk som hele Europa," siger Johansson, der er bekymret på fodboldens vegne over, at FIFA har ledere som Blatter og Warner.

"Det har den betydning, at medier og mennesker, der ellers ikke går ret meget op i fodbold, undrer sig over, hvordan det overhovedet er muligt. Hvordan kan det lade sig gøre, at det ser sådan her ud? Men ingen har en modgift. Det kræver, at nogen beskylder Blatter for svindel og fremlægger beviser for det. Og selv da er jeg ikke sikker på, at han ikke vil få flertallet af stemmerne," siger Lennart Johansson.

"Når man har kæmpet mod de her kræfter i mange år, så bliver man træt. Man føler, at det ikke nytter at tage sagerne op, når det alligevel ikke har nogen effekt. Men man må ikke give op," fortsætter Johansson.

**DEN DANSK-BASEREDE ORGANISATION** for kritisk sportsdebat, PlayTheGame, har opfordret til, at de internationale sportsforbund opretter en uafhængig kontrolinstans i stil med antidoping-agenturet WADA, der så skal undersøge og bekæmpe korrupsion i store sportsforbund som FIFA. Den ide bakker Lennart Johansson op om.

"Fodbold vil gerne klare sig selv, men omverdenen kan jo konstatere, at det kan den ikke. Der findes professionelle, der er gode til at undersøge og finde uregelmæssigheder. Når man selv står midt i lortet, er det ikke sikkert, at man kan finde ud af at undersøge det. Når man er blevet valgt ind, har man accepteret, at forholdene er sådan," siger Lennart Johansson.

"Det lyder som en god ide. Det kan være som CAS [den internationale sportsdomstol], der er statslig schweizisk organisation, men som er finansieret fra sporten over hele verden. Selvom det lyder svært, betyder det ikke, at man ikke skal prøve," slutter Lennart Johansson. ✕

#### JOHANSSON OM...

##### ... NÆSTE ÅRS PRÆSIDENTVALG I FIFA

"Platinis kandidatur kommer i nogen grad an på, hvad Blatter bestemmer sig for. Platini tror, at han kan alt, fordi han engang var verdens bedste fodboldspiller. Der findes jo andre kvaliteter at lægge vægt på. Men han træffer selv sine beslutninger, uden at lytte så meget til eksekutiv-komiteen, som han bør. Hvis han ikke lytter til andre, bliver det et dik-tatur, og det er ikke godt for fodboldspillet."

##### "Jeg tror, at Blatter bliver genvalgt, og at Platini bliver, hvor han er."

Han tænker, at han om fire år kan blive valgt, når han er 62. Men ellers kan Bin-Hammam, Hayatou eller Warner også blive valgt. Det kræver en hel del. At man kan tale med alle folk og være den store leder. At man kan slå for fair play. Uden at nogen egentlig ved, hvad det betyder."

##### ... VM I SYDAFRIKA

"Mange spørger sig selv, om Sydafrika klarer det her. Det tror jeg, for FIFA har sendt deres bedste organisatorer. Der bliver gjort meget for sikkerheden. Det tyske forbund sender deres bedste mand derned for at hjælpe VM-organisationen. Han har været dernede og inspirere, og han siger god for det. Han var ellers sikker på, at Sydafrika aldrig ville klare det, men da han kom tilbage, troede han på, at det ville blive et godt VM. Når han siger det, styrker det min tro på, at det var rigtigt, at de skulle have VM."

✕



LIMITED EDITION  
**TRØJEN**  
SÆLGES I BEGRÆNSET  
ANTAL PÅ  
BRONDBYSHOPPEN.DK  
OG I BRONDBY SHOPPEN

# UNICEF HAR BRUG FOR DIG

**DONÉR DIG TIL  
EN VIP-OPLEVELSE  
OG TRØJEBYT PÅ BANEN**



Støt UNICEF's arbejde ved at donere 50 kr. via din mobiltelefon og deltag i lodtrækningen om en eksklusiv VIP-oplevelse for 3 personer til Unicef-kampen 1. april.

#### Sådan gør du

Sms UNICEFKAMP til 1231 hvorefter du automatisk er med i lodtrækningen om 3 pladser i Vilfort Lounge med pladser på stadion i spillertruppens sektion og efterfølgende trøjebyt ved sidelinjen.\*

For at deltage i konkurrencen om VIP-oplevelsen skal vi have din sms senest 31. marts kl. 12.

\*Denne service koster 50 kr. + alm. sms takst og leveres af UNICEF Danmark, Sundkaj 9,1, 2100 KBH Ø, 35 27 3800



**Brøndby IF vs. Silkeborg IF**  
Torsdag d. 1. april  
kl. 16.00 på Brøndby Stadion  
Køb og print din billet  
på [brondby.com/billet](http://brondby.com/billet)

Det er nemt at komme  
til Brøndby Stadion  
Læs mere på:  
[brondby.com/findvej](http://brondby.com/findvej)

